

Onderwerp:	Informatie over budget Regio Deal Veluwe
Auteur:	Kernteam Regio Deal Veluwe
Datum:	29 oktober 2021
Versie:	1.0

Regio Deal

De Veluwe en het rijk hebben in 2020 een ‘Deal’ gesloten. Het Rijk en provincie hebben hiervoor een budget van € 25 mln beschikbaar gesteld. Deze ondersteunt de uitvoering van projecten die passen bij vier actielijnen. Tot op heden was het budget gekoppeld aan initiatieven beschreven zijn in de Deal. Inmiddels is duidelijk dat er financiële ruimte is ontstaan voor “Actielijn 1: Optimaliseren ruimtegebruik op de Veluwe”. Daarmee kunnen andere initiatieven financieel worden ondersteund.

Partijen met bestaande initiatieven die passen bij deze actielijn, kunnen zich melden bij het Kernteam Regio Deal Veluwe. Met dit memo maakt het kernteam duidelijk welke initiatieven in potentie in aanmerking komen, en bij wie de initiatiefnemer(s) het initiatief kunnen melden.

Inhoudelijk

We zijn op zoek naar bestaande initiatieven die bijdragen aan Actielijn 1 - “Optimaliseren ruimtegebruik op de Veluwe”. Gemeenschappelijk kenmerk is dat door een herschikking van functies (natuur, recreatie, landbouw, water) en soms ook het herbestemmen van gronden de ruimte op de Veluwe beter benut kan worden. Het is mogelijk dat de verwerving van gronden noodzakelijk is om tot een optimale (functionele) herschikking te komen.

Een ander gemeenschappelijk kenmerk is dat bij de uitvoering een veelheid aan samenwerkingspartners betrokken zijn. Per project is een specifieke, op die opgave gerichte, coalitie gebouwd.

Met het project worden meerdere van de volgende effecten nagestreefd:

- tegengaan verdroging natuur- en bosgebieden en bevorderen van hydrologisch herstel;
- versterking natuur- en landschapsinclusieve landbouw;
- vermindering stikstofbelasting;
- natuurherstel -en realisatie (Gelders Natuurnetwerk);
- herstel en behoud cultuurwaarden (bebouwing en landschap);
- geleiding bezoekersstromen (ook i.r.t. actielijn 2);
- revitalisering verouderde vakantieparken;
- tegengaan ondermijning door criminaliteit (verhoging bewustwording bij gemeenten en ondernemers).

Bij een initiatief stellen we de algemene vragen:

- Wat draagt het project bij aan de prestaties die de Veluwe met het Rijk heeft afgesproken in de Regio Deal Veluwe?
- Wat draagt het project bij aan de doelen van de VeluweAgenda?
 - o Hoe draagt het bij aan biodiversiteit?
 - o Hoe helpt het de Veluwse economie?
 - o Hoe helpt het de betere beleving van de Veluwe?
 - o Hoe betreft het de inwoners bij natuur/erfgoed/landschap en de vrijetijdseconomie.

- Wat draagt het project bij aan de doelen van het programma Vitale Vakantieparken?
- Welke afstemming is geweest met de provincie over recreatiezonering resp. Natura2000 (o.a. stikstof)?
- Hoe zijn de regionale en of lokale partijen (grondeigenaren, ondernemers en/of bewoners) hierbij betrokken?

Specifiek voor Actielijn I stellen we de vragen:

- Welke functies worden gecombineerd en tot welke versterking leidt dit?
- Welke inefficiënties in ruimtegebruik lost het project op?
- Wat gaat er concreet gebeuren dat als herschikking of transformatie kan worden gezien?
- Wat draagt het bij aan de verbetering van de biodiversiteit?

Financieel

De initiatiefnemer wordt geacht zelf een deel van de projectkosten te betalen. De bijdrage vanuit de Regio Deal kan globaal worden bepaald met de volgende stelregels:

- De provincie verdubbelt de bijdrage die de initiatiefnemer zelf inbrengt;
- Het rijk verdubbelt de bijdragen die de mede-overheden inbrengen.

De werkelijke bijdrage is afhankelijk van de voorgenomen maatregelen, eventuele staatssteunbeperkingen en beschikbaar budget.

Doorlooptijd

De Regio Deal Veluwe eindigt op 31 december 2024. Een initiatiefnemer zal aannemelijk moeten maken dat het ingediende project binnen de looptijd van de Regio Deal gerealiseerd kan worden.

Procedureel

Van november 2021 tot en met januari 2022 willen we kennis maken met initiatiefnemers en hun initiatieven. In een gesprek bekijken we of het initiatief past bij de Regio Deal. Als dat het geval is, kan de initiatiefnemer hem uitwerken in een globaal projectplan. Deze beschrijft de beoogde effecten en de relatie tot/ bijdrage aan de Regio Deal. Ook geeft hij een grove begroting, beoogde financiering en gevraagde subsidie.

Uit de initiatieven zal de bestuurlijke Regiegroep in februari 2022 een selectie maken. Geselecteerd wordt op de criteria zoals hierboven opgenomen voor de inhoud, doorlooptijd en financieel. De geselecteerde initiatieven krijgen een gedeelte van het beschikbare budget als reservering toegewezen. Deze reservering geldt tot augustus 2022. In dat half jaar heeft initiatiefnemer de tijd voor verdere uitwerking en de subsidieaanvraag. Dat gaat via het volgende traject:

- U werkt het initiatief uit tot een projectvoorstel: deze is de uitwerking van het globale projectplan naar concrete activiteiten, nauwkeurigere raming van kosten en financiering w.o. de gevraagde subsidie. Ook gaat u in op de planning, organisatiewijze, risico's, kortom alle elementen van een projectplan;
- Het Kernteam Regio Deal Veluwe bespreekt dit uitgewerkt projectvoorstel met het oog op de afspraken en doelen van de Regio Deal Veluwe. Het team bestaat uit de programmamanager van het Veluweteam (VeluweAlliantie), de programmamanager van Vitale Vakantieparken, een jurist namens de provincie Gelderland (als subsidieverstrekker) en de deal manager van de Regio Deal Veluwe;
- Als naar oordeel van het Kernteam het projectvoorstel voldoende concreet is uitgewerkt, adviseert zij de bestuurlijke Regiegroep van de Regio Deal over het voorstel. Deze bestaat uit

gedeputeerde Peter van 't Hoog (vz Regiegroep), Willem Bijleveld (vz. VeluweAlliantie), burgemeester Henk Lambooij (vz. Stuurgroep Vitale Vakantieparken) en weth. Jeroen Joon (namens Veluwse gemeenten);

- De Regiegroep bespreekt het projectvoorstel aan de hand van het advies van de Kerngroep. Zij formuleert hierop haar advies aan de Provincie Gelderland, zijnde de 'Kassier' (subsidieverstrekker van het budget van rijk en provincie);
- Als dit advies positief is, kan de initiatiefnemer het projectplan bij de provincie Gelderland indienen voor de subsidie.

Contact en begeleiding

Heeft u een initiatief dat mogelijk kan bijdragen aan de Regio Deal Veluwe, Actielijn 1? Neem dan contact op met Bas Nijenhuis-Vesseur, lid Kernteam Regio Deal Veluwe, via 026 359 9554, b.nijenhuis@gelderland.nl. Hij zal met u het initiatief doornemen en u in de procedure begeleiden.

Bijlage I: Regio Deal Veluwe – Algemene teksten

Algemene overwegingen

Het kabinet Rutte III erkent dat elke regio uniek is. Regio's hebben verschillende kenmerken waardoor elke regio behoefte heeft aan een eigen aanpak en afweging bij het aanpakken van de regionale opgave. De verschillende krachten en uitdagingen die specifiek zijn voor een regio vormen de basis voor een regionale opgave om de brede welvaart, leefbaarheid en economische kracht te bevorderen.

De regionale opgave heeft een meervoudig karakter en vergt een integrale aanpak op de verschillende opgaven. Doel is om door verschillende beleidskolommen heen te werken. Verder heeft de regionale opgave een gebiedsoverstijgende impact, waardoor inzet op rijksniveau nodig is, maar die ook zorgt voor een vliegwieleffect.

Regio Deals hebben tot doel om de regionale opgave aan te pakken. Hierbij wordt samen gewerkt tussen vakdepartementen, decentrale overheden, het bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. Voor deze regionale opgaven stelt het kabinet middelen beschikbaar uit de Regio Envelop, waaruit Regio Deals worden gefinancierd tussen het Rijk en de regio. Ook vanuit de regio zelf wordt gezorgd voor financiering (regionale publieke en private cofinanciering).

Met de Regio Deal gaan Rijk en Regio een duurzaam partnerschap aan om de opgave die in de regio speelt gezamenlijk aan te pakken. Het ondertekenen van de Regio Deal is daarbij niet het einde, maar slechts het begin van de samenwerking.

Regio Deals gaan om meer dan alleen de gecoördineerde inzet van financiële middelen. Zij kenmerken zich ook door een sterke, continue inzet van alle betrokkenen, creëren nieuwe samenwerkingsvormen en niet-financiële ondersteuning om de in de regionale opgave gestelde ambities en doelen te bereiken. Regio Deals leveren daarmee een bijdrage aan welvaart in brede zin ['Brede Welvaart'].

Urgentie

Op de Veluwe zijn veel functies met elkaar verweven. Dat speelt overal in het dichtbevolkte Nederland. Maar op de Veluwe botsen de belangen wel heel krachtig. De biodiversiteit op de Veluwe blijft achteruitgaan. De natuur die de Veluwe zijn karakter en zijn aantrekkingskracht geeft wordt ernstig bedreigd. De stikstofdepositie op het gebied is te hoog. De economische activiteiten in het gebied, (landbouw, mobiliteit, maar ook recreatie) produceren tezamen te veel stikstof. De recreatiedruk op de Veluwe wordt groter. De miljoenen bezoekers zijn belangrijk voor de regionale economie, maar belasten ook natuur en leefbaarheid. Voortgaande groei van recreatie en toerisme vraagt om maatregelen om de recreatiedruk bij te sturen. Ondernijning en instroom van 'fout geld' vormen in toenemende mate een bedreiging voor de sociale samenhang op de Veluwe, met name op vakantieparken en bij bedrijven in het landelijk gebied. De aanpak van ondernijning kent zowel preventieve, curatieve en repressieve onderdelen. In deze Regio Deal wordt vooral de preventie van ondernijning meegenomen.

Het uitvoeren van de energietransitie op de Veluwe legt nieuwe claims op ruimte waar al strijd om wordt geleverd. Duurzame bereikbaarheid is op de Veluwe ver onder de maat. Wanneer nu niet wordt gekozen voor betere oplossingen dreigt stagnatie en neergang voor belangrijke economische functies in het gebied en komt de 'Brede Welvaart' voor bewoners, ondernemers en bezoekers op de Veluwe in gevaar.

Ambitie

Partijen streven ernaar om via een integrale aanpak de economie, de leefomgeving en de natuur op de Veluwe toekomstbestendig en veerkrachtig te maken. Stip op de horizon is hierbij 31 december 2024 (periode Regio Deal), met een doorkijk naar 2025 en verder zoals ook vastgelegd in de Veluwe Agenda en het programmaplan Vitale Vakantieparken. In 2025 is de Veluwe een voorbeeldregio als het gaat om het stimuleren van de biodiversiteit en het verduurzamen van toerisme. In 2025 is de Veluwe de meest gastvrije bestemming van Nederland, waarin een hoge biodiversiteit voor flora en fauna in balans is met een unieke beleving van landschap, erfgoed, dorpen en steden. De vrijetijdseconomie is in 2025 gezond en het aanbod is optimaal gericht op de vraag van recreant en toerist. Deze missie draagt bij aan het beschermen en versterken van natuur en landschap, het verbeteren van de leefbaarheid voor de inwoners en voldoende werk gelegenheid op de Veluwe. Daarmee draagt deze aanpak bij aan versterking van de brede welvaart van burgers en bedrijven.

“Actielijn 1 - Optimaliseren ruimtegebruik op de Veluwe”

Binnen deze actielijn wordt door de Regio voorzien in een actieve samenwerking ... bij het beheer en herstel van de natuur, ook in relatie tot andere functies als recreatie, waaronder vakantieparken en landbouw. Daarbij valt er veel te winnen door optimalisering van het ruimtegebruik op de Veluwe. Een herschikking en transformatie van functies maakt het mogelijk de ruimte op de Veluwe beter te benutten, te komen tot betere combinaties van functies zodat ze elkaar versterken.

Deze actielijn krijgt invulling aan de hand van door de Regio meerdere zorgvuldig geselecteerde projecten. Gemeenschappelijk kenmerk van deze projecten is dat door een herschikking van functies (natuur, recreatie, landbouw) en soms ook het herbesteden van gronden de ruimte op de Veluwe beter benut kan worden. Het is mogelijk dat de verwerving van gronden noodzakelijk is om tot een optimale (functionele) herschikking te komen. Daar waar mogelijk zal de Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken ingezet worden.

Bij de projecten wordt een doorlopende leerlijn georganiseerd om kennis en ervaring uit te wisselen, te borgen en uit te dragen. Hierin zullen de direct betrokkenen en anderen actief betrokken worden (lokaal, regionaal, provinciaal, nationaal). Hierbij wordt ook de relatie tussen de projecten georganiseerd, om te leren van elkaar, maar ook om kansen zichtbaar te maken, om ook over de projecten heen voor het gehele gebied een meerwaarde te creëren.

Hierbij worden per project de volgende resultaten (*output*) beoogd:

- o een op de specifieke situatie afgestemde organisatiestructuur;
- o activiteiten en projectspecifieke resultaten;
- o een uitgewerkt investerings- en verwervingsplan;
- o indien noodzakelijk een verwerving, tijdelijk in beheer nemen en herbesteding.

Ook zal het project bijdragen aan de leerlijn door opgedane kennis en ervaring te delen.

Met de projecten worden de volgende effecten (*outcome*) nagestreefd:

- tegengaan verdroging natuur- en bosgebieden en hydrologisch herstel;
- versterking natuur- en landschapsinclusieve landbouw;
- vermindering stikstofbelasting;
- natuurherstel -en realisatie (Gelders Natuurnetwerk);
- herstel en behoud cultuurwaarden (bebouwing en landschap);
- geleiding bezoekersstromen (ook i.r.t. actielijn 2);

- revitalisering verouderde vakantieparken;
- tegengaan ondermijning door criminaliteit (verhoging bewustwording bij gemeenten en ondernemers).